

Mons. Ġuzeppi Galea Rapa

L-ewwel rifurmatu tal-Banda San Ġuzepp

Jikteb Dun Karm Cassar

Ġuzeppi Galea, iben Toni Galea u Antonia imwieled Rapa twieled f'Għajnsielem fi żmien il-pontifikat ta' Dun Pietru Pawl Galea DD li mexxa l-paroċċa mill-1868 sal 1900

Bħat-tfal l-oħra tar-raħal ċertament iffrekwenta l-iskola elementari governattiva minn fejn għadda għal dik sekondarja fil-belt Vittorja u, allura, għax hass is-sehja għall-hajja saċerdotali kompli l-istudju tiegħu, bħall-kandidati oħra għas-saċerdozju fis-seminarju Maġġuri fi żmien l-isqof Giovanni Marija Camilleri O.E.S.A. li hu wkoll ordnah saċerdot fil-Kattidral ta' Ghawdex fid-19 ta' Diċembru 1919. Minhabba li f'Għajnsielem, kien jinsab saċerdot iehor li jgħib l-isem ta' Dun Ġuzepp Galea, nassumi li n-novell Saċerdot zied mal-kunjom 'Galea' dak ukoll ta' Rapa biex ma jkunx hemm ambigwita' meta jiġu msemmija.

Ma nafx ngħid meta lil Dun Ġuzepp ingħatalu l-kariga ta' Prokuratur tal-parroċċa, ngħid biss li maż-żmien tal-prokuratura tiegħu saru diversi opri fil-parroċċa, fosthom dik tat-28 ta' Ottubru 1920, jiġifieri sena wara li sar saċerdot, ta' Kaxxier tal-Kumitat tal-bini tal-Knisja l-ġdida, fil-waqt li Dun Alfonz Mizzi kien is-Segretarju tal-Kumitat u l-Kappillan Mizzi kien il-President. (ara grajjiet il-parroċċa, Arc.Ġ.Zerafa paġ 40)

Billi Dun Ġuzepp kien iħobb johlom b'affarijiet kbar ma naħsibx li nkun il-boghod wisq mill-verita' jekk ngħid li l-idea ta' bini tal-knisja ġdida u hekk kbira, setgħet kienet idea tiegħu, kif tiegħu wkoll, kienet dik ta' binja hekk kbira ta' l-Istitut il-ġdid ta' San Ġuzepp, kif ukoll it-twaqqif ta' stamperija: Fi żmienu wkoll, kienet saret il-purċissjoni grandjusa tat-Tberik tal-Bahar fil-Kungress Ewkaristiku Djoċesan fil-1929, u wkoll il-bini ta' oqbra fiċ-ċimiterju tal-parroċċa fis-sena 1934, il-paviment tal-knisja l-Qadima u imbagħad il-hafna festi titolari li saru fiż-żmien il-prokuratura tiegħu. Holma oħra tiegħu, kienet żgur il-bidu tal-gazzetta "Għawdex" u l-istampar tal-Almanak ta' San Ġuzepp li kien jibgħat barra minn Malta lil Ditti barranin biex jiġbor fondi għall-bini tal-Istitut ġdid.

Fis-sena 1924 Dun Ġuzepp Galea Rapa, mgħejjun minn huh Karmelo, devot kbir tal-Madonna, ha l-inkarigu tal-Knisja ta' Lourdes u bhala Rettur tagħha dam sa ma miet f'Novembru 1976. Fiż-żmien ir-Retturat tiegħu (biex insemmi xi haġa) sar il-bini tas-sangristijiet tal-knisja, il-pavimenti tal-art, sar artar tal-irham hekk sabiħ u li għamlu b'sett gandlieri gotiċi mill-isbaħ; ġab

mill-Olanda sett armoniku ta' qniepen il-ġmiel tagħhom, u wkoll magħhom l-arloġġ tal-kampnar. Nahseb l-ikbar haġa ta' fejda li għamel kien it-twaqqif tad-Devozzjonijiet li jsiru fil-granet tad-dehriet tal-Madonna ta' Lourdes. Maż-żmien kompli żejjen ukoll il-knisja bil-linef u lampieri, u wkoll fi żmienu li ngabet l-istatwa ta' Santa Bennardetta u armonjum bil-memfah tar-riglejn, u wkoll l-artal mejda, u nahseb ukoll li waqqaf xi funzjonijiet għaċ-ċelebrazzjonijiet li jsiru fid-Dehriet u forsi wkoll hwejjeġ oħra li jiena ma nafx bihom jew li harġu minn mohħi.

Niftakru jien lil Dun Ġuzepp mhux biss prokuratur tal-knisja iżda wkoll organista, Assistent Ekk. tal-Azzjoni Kattolika tal-Fergha tal-ġuvintur, organizzatur ta' pellegrinaggi u ta' ġiti u meta s-Socjeta' ta' San Pawl, imwaqfa minn Mons.Ġuzeppi De Piro, fiż-żmien l-Arcisqof Mauru Caruana, halliet id-direzzjoni tad-Dar ta' San Ġuzepp u għaddi ta' f'idejn id-Djoċesi ta' Ghawdex, Dun Ġuzepp Galea Rapa ġie mahtur bhala l-ewwel Direttur Djoċesan ta' din id-Dar. Dun Ġuzepp Galea mgħejjun minn oħrajn, fosthom it-twajjeb u qatt minsi Dun Ġwann Galea (Mons,) mix-Xagħra Ghawdex, għal żmien twil hafna mexxew flimkien, bhala żewġ aħwa, dan l-Istitut tat-tfal orfni, u għamlu fi diversi bidliet strutturali.

Mons. Ġuzeppi De Piro f'din id-dar ta' San Ġuzepp fis-sena 1928 waqqaf il-banda, ġeneralment imsejja ta' San Ġuzepp, u fit-Tletinijiet din il-banda, jew aħjar it-tfal bandisti, b'intervent ta' Dun Ġuzepp Galea Rapa ġew amalgamati mat-tfal tal-Azzjoni Kattolika ta' Ghajnsielem, billi f'dak iż-żmien Dun Ġuzepp kien ukoll l-Assistent Ekkleżjastiku taċ-Ċirċlo Virgo Laurentana u b'hekk ġiet salvagwardata l-Banda mix-xogħlijiet tagħha, u fosthom, bhala membru tal-Azzjoni Kattolika, u bhala bandist, kont magħhom jien ukoll.

Meta Dun Ġuzepp, minnhabba l-eta' u s-saħħa halla d-Direzzjoni tal-Istitut, ġie b'rikonoxximent tal-hidma habbrieka tiegħu onorat bit-Title ta' Monsinjur, u dejjem baqa' pero' anke meta rikoverat fid-dar tiegħu jahseb u johlom dwar Ghajnsielem. Mons. Ġuzepp Galea Rapa kien l-aħhar Saċerdot Djoċesan Ghajnselmiz li għex, hadem, u miet f'Ghajnsielem. Hu halla f'eta' veneranda ta' aktar minn 80 sena dan il-Wied tad-Dmugh u għadda għal għand il-Mulej fit-8 ta' Diċembru 1976. Illum għandna f'Ghajnsielem Triq wara l-Knisja msemmija għalih kif kien jixraq li jsir li għib l'isem "Triq Dun Ġuzepp, Galea Rapa".